

JAARVERSLAG 2004

Inleiding

In november 2003 is een activiteitenplan voor 2004 ingediend met een begroting ter hoogte van € 559.000,-.

In een brief van VWS van 1 maart 2004 is gevraagd een aantal zaken nader te onderzoeken en hiertoe een bijgesteld verzoek tot subsidie in te dienen. Dit is in april 2004 gedaan met een aanvulling op het activiteitenplan. De begroting ging inclusief rente uit van € 746.000,-.

In een brief van VWS van 15 juli 2004 is hierop gereageerd met het verlenen van een subsidie van € 740.300,- in een brief van 17 september 2004 nog aangevuld met € 4.352,-. De totale subsidie kwam zo uit op € 744.652,-.

1.1. Onderzoek inhoudelijk

In 2003 werd een tussenbalans uitgebracht. Daarin werden ramingen en realisaties in het veld met elkaar vergeleken en een prognose gegeven van mogelijke tekorten en overschotten in 2012.

In afstemming met VWS is besloten in 2004 geen integraal Capaciteitsplan te publiceren, maar selectief ramingen op te stellen voor specialismen waar bijstellingen nodig waren. Er zijn aldus vier deeladviezen uitgebracht:

- Voorlopig advies instroom in vervolgoopleidingen van medisch specialisten in 2004 (januari 2004);
- Definitief advies instroom in vervolgoopleidingen van medische specialisten in 2004 (april 2004);
- Instroom in vervolgoopleiding tot verpleeghuisarts in 2005 (juli 2004);
- Ontwikkeling capaciteit huisartsenzorg (december 2004).

Voor alle medische en tandheelkundige specialismen zijn de gebruikelijke basisstudies gedaan, waarbij ook eventuele **trends gemonitord** worden.

Een basisraming is nu voor het eerst bijna afgerond voor de artsen verstandelijk

gehandicapten. Dit is een nieuw specialisme dat nog niet zo lang geleden erkend is. Het

advies over de benodigde instroom zal opgenomen worden in het Capaciteitsplan 2005.

Daarnaast is een begin gemaakt met de raming van de diverse beroepsgroepen werkzaam in de intensive care. Daarmee verbreedt het Capaciteitsorgaan haar werkveld, omdat het immers niet een erkend medisch specialisme is. Een andere uitbreiding betreft de raming van de zogenaamde bèta-beroepen, waarbij mede in overleg met de afdeling IBE heeft de klinische chemie al aandacht gekregen in 2004. Een beleidsarme basisraming is begin 2005 gereed gekomen. Deze vraagt nog om uitwerking van enkele mogelijke beleidsontwikkelingen.

Een belangrijke variabele is arbeidstijd. Om ondermeer deze factor te actualiseren is in de loop van 2004 een enquête verder uitgewerkt en alsnog besloten tot een grote gelaagde steekproef. Deze enquête kon pas begin 2005 verzonden worden in afwachting van relevante gegevens van de registratiecommissies. De gegevens hieruit verkregen zullen eveneens verwerkt worden in het Capaciteitsplan 2005.

De **verdiepingsstudies** zijn mede op verzoek van de minister vooral toegepast op de huisartsen. Enkele voorbeelden worden genoemd.

Een belangrijk onderzoek was de verrichte studie naar uitstroommotieven, verwerkt in het rapport over de ontwikkeling van de capaciteit van de huisartsen.

Voor de verpleeghuisartsen en orthodontisten is onderzoek gedaan naar de landelijke spreiding. Voorst is voor de verpleeghuisartsen een onderzoek herhaald naar vacatures, waarvan de resultaten zijn meegenomen in het advies over de instroom in 2005.

Voor de artsen in de preventieve zorg voor 0 tot 19 jarigen is een ontwerp gemaakt voor het doen van nader onderzoek naar de behoefte aan een meer gedifferentieerd niveau van

opleiden. Dit vraagt nog om afstemming met veldpartijen en zal in de eerste helft van 2005 uitgevoerd gaan worden.

In het jaar 2004 zijn de twee al eerder in gang gezette onderzoeken naar taakherschikking en substitutie grotendeels afgerond en zijn nieuwe in gang gezet die zullen doorlopen in 2005.

Deze studies zijn een hulpmiddel bij het maken van **beleidsscenario's**. De prioriteit heeft daarbij gelegen bij drie specialismen waar grote tekorten dreigen: huisartsen, oogartsen en kaakchirurgen. Voor de eerste twee heeft het STG onderzoek verricht naar mogelijke substitutie-effecten door inzet van nurse practitioners respectievelijk optometristen. De bevindingen zijn besproken in landelijke conferenties. De publicaties van STG volgen nog maar de verworven informatie is al gebruikt in het rapport over de huisartsen van december 2004 en zullen voor de oogartsen meewegen in het Capaciteitsplan 2005. Prismant deed onderzoek naar taakherschikking door tandartsen in de kaakchirurgie, waarvan de uitkomsten ook verwerkt gaan worden in genoemd plan.

Het onderwerp taakherschikking is niet beperkt tot specialismen waar tekorten dreigen. Zo is in 2004 een oriënterende studie afgerond in relatie tot verpleeghuisartsen. Deze is inmiddels gepubliceerd door Prismant.

In het jaar 2004 is beperkt gebruik gemaakt van **externe adviezen**. Verwacht mag worden dat professor Geurts hiertoe in 2005 meer gelegenheid heeft, met name om het bestaande model te evalueren en vervolgens te bezien of dit ook gevolgen heeft voor het uitwerken naar een simulatiemodel.

De totale uitgaven voor inhoudelijke onderzoek liggen duidelijk hoger dan in 2003 en lopen min of meer parallel met de begroting.

1.1. Onderzoek randvoorwaardelijk

Het onderhoud van de **database** is weer door Nivel en Prismant gedaan. Het zijn ook de enige uitgaven onder de titel database.

Het voornemen om dit informatiesysteem toegankelijk te maken voor simulatie is al in 2002 in gang gezet met een onderzoek van Cap Gemini naar de informatiestromen en in 2003 afgerond.

De omzetting naar een simulatiemodel was in 2003 al uitgesteld, hangende een lopende discussie over de taakstelling van het Capaciteitsorgaan. Deze discussie is in 2004 afgerond met de conclusie dat het Capaciteitsorgaan een bredere opstelling kiest (aanpalende disciplines en beleidsrijker). Wat dit betekent voor het model kan nu in 2005 nader onderzocht worden in gang gezet worden.

Er zijn verder verkenningen gedaan door het bureau naar de mogelijkheden om vanuit bestaande registratiesystemen te komen tot een goede database met betrekking tot assistenten in opleiding, geschikt voor het opleidingsfonds. Dit kan in 2005 uitgewerkt worden nu de registratiecommissies overgegaan zijn naar een nieuw systeem van automatisering.

De totale uitgaven voor de randvoorwaarden van onderzoek lagen aldus ver onder de begroting

2. Organisatie

De organisatiekosten in 2004 liggen nagenoeg op het niveau van de uitgaven in 2003, maar duidelijk minder dan begroot. De belangrijkste verklaring is gelegen in de **personeelskosten**. Na vertrek van de beleidsmedewerker in het voorjaar van 2004 is deze functie enige tijd vacant gebleven. In december is een senioradviseur aangetrokken. Het voornemen was het bureau in de loop van 2004 met een junior medewerker uit te breiden, wat naar verwachting nu in 2005 gerealiseerd zal worden.

Overleg met VWS heeft regelmatig plaats gevonden op ambtelijk niveau met de directeur. Daarnaast vond eenmalig bestuurlijk overleg plaats met de directie IBE.

Dit verslag is samen met de jaarrekening vastgesteld in de vergadering van het Plenair Orgaan van 21 maart 2005.

H.J. Leliefeld
directeur Capaciteitsorgaan, maart 2004